

PANEURÓPSKA VYSOKÁ ŠKOLA

Fakulta práva

Prof. JUDr. Jozef Záhora, PhD., vedúci Oddelenia trestného práva, kriminalistiky a kriminológie, Ústav verejného práva, Fakulta práva Paneurópskej vysokej školy, Tomášikova 20, P.O.BOX 12, 820 09 Bratislava 29, jozef.zahora@paneurouni.com

---

V Bratislave 6. novembra 2016

Posudok habilitačnej práce

JUDr. Miloša Deseta, PhD.

Prostriedky zabezpečovania informácií dôležitých pre trestné konanie a právo na súkromie

Rozhodnutím predsedníčky Vedeckej rady Právnickej fakulty Trnavskej univerzity doc. JUDr. Mgr. Andrey Olšovskej, PhD. zo dňa 25. októbra 2017 som bol vymenovaný za oponenta habilitačnej práce v habilitačnom konaní práce **JUDr. Miloša Deseta, PhD.** na tému **Prostriedky zabezpečovania informácií dôležitých pre trestné konanie a právo na súkromie** v odbore 3. 4. 7 trestné právo.

Posudzovaná habilitačná práca bola vydaná ako vedecká monografia (§ 1 ods. 3 vyhlášky MŠ SR č. 6/2005 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor) - Prostriedky zabezpečovania informácií dôležitých pre trestné konanie a právo na súkromie. Trnava: Typi Universitatis Tyrnaviensis, spoločné pracovisko Trnavskej univerzity v Trnave a Vedy, vydavateľstva Slovenskej akadémie vied, 2016., 207 s., ISBN 978-80-8082-995-7.

K práci bol priložený aj protokol o kontrole originality, v zmysle ktorého preložená práca má akceptovateľnú mieru originality, prekryv s jednotlivými prácami je menej ako 4 %.

Informačno-technické prostriedky (ďalej len „ITP“) možno charakterizovať ako špecifické, ofenzívne a spravodajským spôsobom vykonávané trestnoprocesné inštitúty, ktoré majú v trestnom konaní povahu dôkazných prostriedkov. Ich použitím, pri dodržaní všetkých zákonných podmienok, na ktoré sa ich použitie viaže, je možné získať jednak informácie, no súčasne aj veci, ktoré majú pre trestné konanie dôkazný význam, teda sú v trestnom konaní dôkazom. Dôležitosť týchto trestnoprocesných inštitútov je potrebné vidieť aj v tom, že mnohé z relevantných druhov trestnej činnosti nie je možné odhaliť, dokázať a ich páchatel'ov usvedčiť iným spôsobom, než za pomoci ich využitia. Záujem na riešení a celkovo kontrole relevantných druhov kriminality viedol k tomu, že do určitej miery sa obetujú niektoré základné ľudské práva a teda povolu'ujú sa zásahy do

týchto ľudských práv s ohľadom na potrebu riešenia relevantných trestných činov. Prirodzene, hľadanie miery, do ktorej je ešte možné zasahovať do týchto ľudských práv s ohľadom na právo i povinnosť štátu stíhať trestné činy a týmto spôsobom chrániť spoločnosť a jej členov, je značne problematické. Preto kladne hodnotím snahu autora hľadať rovnováhu medzi záujmami spoločnosti na odhalení a potrestaní páchatel'ov na jednej strane a ochranou práv a slobôd, v tomto prípade predovšetkým práva na súkromie na druhej strane. Preto hodnotím spracovanú tému ako akruálnu.

Posudzovanú habilitačnú prácu v rozsahu 207 strán autor člení na úvod štyri kapitoly a záver. Hľadiska obsahu a rozsahu skúmanej problematiky sa takéto členenie javí ako vhodné. Rukopis je vhodne logicky štruktúrovaný, jednotlivé kapitoly na seba ucelene nadväzujú, k spracovaniu autor zvolil osvedčený metodologický postup od všeobecného k jedinečnému. Text je doplnený aj zoznamom literatúry a vecným registrom.

Autor si pri spracovaní habilitačnej práce stanovil adekvátne ciele a to preskúmať súčasnú právnu úpravu prostriedkov zabezpečovania informácií dôležitých pre trestné konanie, preskúmať dostupnú judikatúru... so zámerom poukázať na niektoré kritické miesta a nedostatky v tejto právnej úprave a sformulovať riešenia pretrvávajúcich problémov. Po prečítaní rukopisu možno skonštatovať, že ciele stanovené v úvode habilitačnej práce sa autorovi podarilo naplniť.

V prvej kapitole sa autor venuje základným teoretickým a filozofickým úvahám vo vzťahu k právu na súkromie. Autor sa zameriava na ústavné a ľudskoprávne východiská, vymedzené predovšetkým v čl. 8 Európskeho dohovoru, ktoré následne rozvíja s ohľadom na judikatúru Ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva. Zaoberá sa právom na súkromie v širších súvislostiach, neopomína pri tom ani ochranu osobných údajov. Značnú pozornosť venuje vymedzeniu pojmu obydlie. Okrem legislatívneho vymedzenia priestorov na bývanie, výklad je doplnený aj relevantnou judikatúrou súdov. Európsky súd pre ľudské práva pri skúmaní oprávnenosti zásahov do súkromia skúma tri hľadiska a to legitimitu, legalitu a proporcionalitu. Autor sa pokúša vymedziť obsah jednotlivých kritérií v duchu judikatúry Súdu.

Druhá kapitola rukopisu pojednáva o informačno-technických prostriedkoch. Poukazuje na ich základnú charakteristiku, pričom porovnáva názory jednotlivých autorov. Predkladá rozbor jednotlivých podmienok na využívanie jednotlivých druhov ITP v trestnom konaní, kriticky poukazuje na nedostatky vnútroštátnej úpravy (napr. str. 57 a nasl. interpretácia pojmu obydlie). Autor jednotlivé prostriedky podľa Trestného poriadku porovnáva s ich „neprocesnými“ alternatívami a prezentuje ich spoločné a rozdielne znaky. Pri odpočúvaní a zázname telekomunikačnej prevádzky autor poukazuje na niektoré aplikačné problémy napr. nedostatočné odôvodňovanie príkazov, ochrane práv dotknutých subjektov, či využitie dôkazu získaného odpočúvaním v inej trestnej veci. Osobitne pozitívne možno hodnotiť úvahy autora a „nových“ problémoch ktoré sa vyskytli v súvislosti so zavedením trestnej zodpovednosti právnických osôb a to napr. odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky v trestnom konaní proti právnickej osobe (str. 87), najmä vzhľadom na skutočnosť, že

zákon o trestnej zodpovednosti právnických osôb, túto problematiku explicitne nerieši, takže „primerane“ je potrebné aplikovať všeobecnú úpravu upravenú v Trestnom poriadku.

Obsahom tretej kapitoly je využiteľnosť prostriedkov operatívno-pátracej činnosti v trestnom konaní. Autor si vybral dva prostriedky a to konkrétne sledovanie osôb a vecí a agenta. Práve posledný spomínaný inštitút, je v trestnoprocesnej teórii považovaný za sporný inštitút, predovšetkým tzv. policajná provokácia. Autor pomerne vyčerpávajúcim spôsobom predstavuje aj túto problematiku s ohľadom na aktuálnu judikatúru ESLP resp. Ústavného súdu.

Posledná kapitola, ktorá je na rozdiel od predchádzajúceho textu značne heterogénna, hodnotí informačno-technické prostriedky a prostriedky operatívno-pátracej činnosti v „širších súvislostiach. Autor sa podľa môjho názoru nadmieru rozsiahlo venuje organizovaného zločinu, extrémizmu a terorizmu, kde vidí veľké možnosti využívania týchto prostriedkov.

Autor záver sumarizuje závery ku každej kapitole. So závermi autora možno v zásade súhlasiť, sú inšpiratívne a sú dobrým východiskovým podkladom na odbornú diskusiu.

Práca je písaná zrozumiteľným jazykom, autor správne používa odbornú terminológiu. Pri spracovaní práce používa široké spektrum odbornej literatúry vrátane cudzojazyčnej. Oceniť možno aj skutočnosť, že autor len nepopisuje daný jav ale kriticky hodnotí, polemizuje a prezentuje návrhy. Práca je vhodne doplnená relevantnou judikatúrou všeobecných súdov, rozhodnutiami Ústavného súdu resp. ESLP. Pri spracovaní habilitant použil vhodné vedecké metódy.

Záver:

Po dôkladnom posúdení, zastávam názor, že predložená habilitačná práca **JUDr. Miloša Deseta, PhD.** „Prostriedky zabezpečovania informácií dôležitých pre trestné konanie a právo na súkromie“ **spĺňa** požiadavky kladené na tento druh kvalifikačných prác. Autor preukázal, znalosť príslušných právnych noriem, judikatúry a odbornej literatúry. Dokazuje, že je spôsobilý zrozumiteľne a jasne formulovať svoje názory, vedecky argumentovať, odôvodniť svoje názory a vysvetliť zvolenú vedeckú problematiku.

Habilitačnú prácu **odporúčam** prijať ako predpoklad habilitačného konania a po úspešnej obhajobe habilitačnej práce a habilitačnej prednáške navrhujem, aby JUDr. Milošovi Desetovi, PhD. bol priznaný vedecko-pedagogický titul **docent v odbore 3. 4. 7 Trestné právo.**

Otázka do diskusie:

Navrhujem aby sa habilitant v rámci obhajoby vyjadril k „minimálnym zárukám“ ktoré Európsky súd pre ľudské práva vyžaduje na používanie ITP resp. OPČ mocenským zložkami štátu.

OPONENTSKÝ POSUDOK

na habilitačnú prácu

JUDr. Miloša Deseta, PhD.

v habilitačnom konaní na tému

**„PROSTRIEDKY ZABEZPEČOVANIA INFORMÁCIÍ
DÔLEŽITÝCH PRE TRESTNÉ KONANIE A PRÁVO NA SÚKROMIE“**

na získanie vedecko-pedagogického titulu
„docent“ v študijnom odbore 3.4.7 Trestné právo

Rozhodnutím č.: VR-8750-2017 z 25. 10. 2017 som bol podľa § 76 ods. 11 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v zmysle vyhlášky Ministerstva školstva SR č. 6/2005 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor v znení vyhlášky č. 457/2012 Z. z. a na základe uznesenia VR TU PF č. 13/2017 Vedeckej rady Trnavskej univerzity v Trnave, Právnickej fakulty zo dňa 18. 10. 2017 predsedníčkou Vedeckej rady a dekanou Právnickej fakulty TU v Trnave pani doc. JUDr. Mgr. Andreou Olšovskou, PhD. vymenovaný za oponenta habilitačnej práce na tému „Prostriedky zabezpečovania informácií dôležitých pre trestné konanie a právo na súkromie“, ktorú predložil dňa 11. 10. 2017 v habilitačnom konaní, č.: VR-8350-2017 v študijnom odbore 3.4.7 Trestné právo JUDr. Miloš Deset, PhD.

Aktuálnosť zvolenej témy habilitačnej práce :

Z hľadiska zvolenej témy habilitačnej práce možno uviesť, že habilitant si zvolil aktuálnu tému. Aktuálnosť témy habilitačnej práce možno zvýrazniť aj tým, že predstavuje jednu z najdiskutovanejších a zároveň ústredných tém z trestného práva procesného. Zároveň možno oceniť výber témy habilitačnej práce, ktorá v podmienkach Slovenskej republiky bude stále aktuálna a jej riešenie pre potreby aplikačnej praxe bude potrebné a žiadúce. Jedným zo základných predpokladov fungovania právneho štátu je aj požiadavka, aby štátna moc ochraňovala slobodu a práva občanov. V tomto zmysle sú základom právneho štátu vzťahy medzi občanom a štátom v zmysle „limited government“, teda sebaobmedzenie štátnej moci právom – jeho podriadenie sa zákonom, ktoré sám vydáva. Ide o bariéru, ktorá má zabrániť neprípustným zásahom štátnej moci do základných práv a slobôd jednotlivca. Splnenie tejto požiadavky vyžaduje, aby zásahy do základných práv a slobôd jednotlivca boli prípustné len z presne určených (zákonných) dôvodov a v miere nevyhnutnej na ich použitie. Zároveň možno zvýrazniť, že základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, pokiaľ uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva

alebo slobody. Aktuálnosťou témy habilitačnej práce autor kontinuálne pokračuje vo vedeckom výskume projektu VEGA Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Slovenskej akadémie vied č. 1/0764/17 pod názvom „Informačno-technické prostriedky a prostriedky operatívno-pátracej činnosti získavania informácií dôležitých pre trestné konanie" riešenom na Katedre trestného práva a kriminológie Právnickej fakulty TU v Trnave a tiež nadväzuje na svoju vedeckú monografiu : Deset, M.: Prostriedky zabezpečovania informácií dôležitých pre trestné konanie a právo na súkromie. Trnava: TYPY UNIVERSITATIS TYRNAVENSIS, VEDA – vydavateľstvo SAV, 2016, 207 s., ISBN 978-80-8082-995-7. Z hľadiska aktuálnosti tak ide o veľmi aktuálnu a zaujímavú tému, ktorá si neustále vyžaduje pozornosť odbornej spoločnosti.

Cieľ habilitačnej práce :

Hlavným cieľom habilitačnej práce je preskúmať súčasnú právnu úpravu prostriedkov zabezpečovania informácií dôležitých pre trestné konanie, preskúmať dostupnú judikatúru a rozhodnutia slovenského Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, z komparatívneho hľadiska aj Najvyššieho súdu ČR a Ústavného súdu ČR, vychádzajúc pritom z judikatúry a rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, a doktrinálny výklad niektorých relevantných pojmov, ako napríklad obydlie alebo policajná provokácia, so zámerom poukázať na niektoré kritické miesta a nedostatky v tejto právnej úprave a sformulovať závery a riešenia pretrvávajúcich problémov. Cieľom práce nie je podľa habilitanta analyzovať všetky prostriedky zabezpečovania informácií dôležitých pre trestné konanie, ale prioritne sa zamerať iba na tie prostriedky, ktoré sú upravené v Piatej hlave Trestného poriadku. Habilitačná práca teda nemá ambíciu podať komplexné spracovanie tematiky prostriedkov získavania informácií dôležitých pre trestné konanie, ale iba analyzovať tie, ktoré sú upravené v Piatej hlave Trestného poriadku. Pri hodnotení možno konštatovať, že habilitačná práca po obsahovej stránke predpokladaný cieľ splnila.

Metódy spracovania habilitačnej práce :

Voľba vedeckých metód skúmania autorom je nepochybne správna. Pri spracovaní habilitačnej práce autor vhodne využil najmä metódy analýzy, indukcie, dedukcie a komparácie. Aplikovanie zvolených metód nasvedčuje tomu, že habilitant vedecké metódy dostatočne ovláda. Vedecké metódy spracovania habilitačnej práce sú nástrojmi poznávania a pri ich výbere rozhoduje kritérium primeranosti, teda výber metódy závisí od predmetu a cieľa poznávania a skúmania. Metodika práce a metódy skúmania spravidla obsahujú charakteristiku objektu skúmania, pracovné postupy, spôsob získavania údajov a ich zdroje, použité metódy vyhodnotenia a interpretácie výsledkov. Využitie vedeckých metód sa prelína takmer v každej kapitole oponovanej habilitačnej práce. Ďalej sa v práci využívajú rôzne druhy výkladu, pričom pri práve na súkromie, najmä pri obydlí sa využil extenzívny výklad, a pri analýze a výklade zákonných podmienok zasahovania do práva na súkromie, zasa doslovný výklad. Všetky tieto postupy, metódy či druhy výkladu boli v oponovanej habilitačnej práci využité s cieľom dospieť k relevantným normatívnym záverom a sformulovať relevantné návrhy a riešenia niektorých pretrvávajúcich problémov.

Formálna stránka habilitačnej práce :

Habilitačná práca je spracovaná na vynikajúcej teoretickej, odbornej a pojmovej úrovni. Uvedenú skutočnosť možno konštatovať vo vzťahu ku charakteristike predmetu a obsahu práva na súkromie vo vnútroštátnej úprave a judikatúre, v európskej úprave a judikatúre, vrátane záverov, ku

ktorým autor dospel. Uvedený spôsob spracovania sa odvíja aj od formálnej úpravy vychádzajúcej zo štandardu „STN 01 6910: 1999. Pravidlá písania a úpravy písomností“. Habilitačná práca spĺňa všetky formálne náležitosti požadované článkom 3 Smernici rektora Trnavskej univerzity v Trnave č. 20/2011 o bibliografickej registrácii, kontrole originality, sprístupňovaní, uchovávaní a základných náležitostiach záverečných, rigorózných a habilitačných prác. Z formálneho a jazykového hľadiska je habilitačná práca teda spracovaná na požadovanej úrovni. Z prehľadu použitej literatúry a literárnych prameňov, ktorými autor z podstatnej časti argumentuje vyplýva, že pre účely spracovania habilitačnej práce preštudoval primerané množstvo na vec sa vzťahujúcej slovenskej, resp. zahraničnej literatúry. V habilitačnej práci ide o dostatočný počet použitej knižnej a časopiseckej literatúry, zákonov s komentármi, judikatúry, rozhodnutia súdov a normatívnych právnych aktov, ktoré v prevažnej miere používal pri písaní. Autor v zozname literatúry (použitých prameňov) prehľadne rozdelil zdroje, z ktorých čerpal poznatky. Technicko-etická úroveň spracovania 257. poznámok pod čiarou je na potrebnej úrovni. V tomto kontexte habilitant dodržal etiku ako aj techniku citovania, teda spôsob etickej normy vo vzťahu k cudzím myšlienkam a výsledkom, ktoré sú obsiahnuté v iných dokumentoch a v použitej literatúre.

Autor správne v habilitačnej práci spája miesta v texte so záznamami o dokumentoch, ktoré sú v zozname použitej literatúry. Každý citát je uvedený presne so všetkými typografickými zvláštnosťami, pričom vyjadruje ucelenú myšlienku a z pôvodného textu sa vybral tak, aby nebol porušený jeho skutočný význam. Pred zvolením citátu autor starostlivo posúdil predchádzajúci a nasledujúci kontext celku, z ktorého bol citát vybraný. Pri spracovaní habilitačnej práce použil i parafrázovanie myšlienok alebo odkazovanie na časti publikácie. Z formálneho a jazykového hľadiska je habilitačná práca spracovaná na požadovanej úrovni. Táto habilitačná práca má štandardnú úpravu požadovanú Právnickou fakultou TU v Trnave, pričom rešpektuje formálne a citačné kritériá i zásady odkazovania na primárnu a sekundárnu literatúru v zmysle všeobecných právnych predpisov a požiadaviek Rektorátu Trnavskej univerzity v Trnave.

Zhodnotenie protokolu o kontrole originality :

Pokiaľ ide o tzv. „Protokol o kontrole originality“ zo dňa 22. februára 2017, ten je výstupom zo „Systému na odhaľovanie plagiátov pre potreby slovenských akademických a výskumných inštitúcií“ (ANTIPLAG, kontrola originality), ktorý beží nad Centrálnym registrom záverečných a kvalifikačných prác (CRZP). Autor má zhodu originality 27,38 %, najvyššiu čiastkovú originalitu 3,37 %, čo možno považovať za výborný výsledok kontroly originality odmietajúci akýkoľvek náznak plagiátorstva. Z uvedeného výsledku kontroly originality vyplýva, že habilitačná práca JUDr. Miloša Deseta, PhD. je originálna, vytvorená pri dodržaní pravidiel práce s informačnými zdrojmi, pričom nenaruša autorské práva iných autorov a nemá charakter plagiátorstva.

Obsahová stránka habilitačnej práce :

Autor prácu systematicky rozdelil do štyroch kapitol. V úvodných kapitolách práca poskytuje náhľad na základnú charakteristiku práva na súkromie. Habilitačná práca sa svojim tematickým zameraním týka špecifických trestnoprocesných prostriedkov, ktoré sa využívajú pri objasňovaní spravidla závažnejších foriem trestnej činnosti, kedy bežné dôkazné prostriedky nie sú dostatočne efektívne na zabezpečovanie dôkazov. Ide o informačno-technické prostriedky, ako je vyhotovovanie obrazových, zvukových a obrazovo-zvukových záznamov a odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, a prostriedkov operatívno-pátracej činnosti, ako je sledovanie osôb a vecí a agent, pre ktoré sa práci používa súhrnný názov „prostriedky zabezpečovania informácií dôležitých pre trestné konanie“. Vzhľadom k tomu, že s použitím týchto prostriedkov sú nevyhnutne spojené závažné zásahy do práva

na súkromie, ich použitie nepredstavuje bežný spôsob získavania informácií, ale ich použitie je skôr výnimočné a pristúpiť sa k nemu môže, ak iné prostriedky, ktoré sú šetrnejšie k základným právam a slobodám, nie sú dostatočne efektívne, resp. nie sú vôbec dostupné. Z dôvodu kolízie ich použitia so základným právom, právom na súkromie, je ich použitie podmienené viacerými zákonnými podmienkami, ktoré musia byť striktné dodržané, aby ich použitie bolo zákonné a aby boli zákonné aj dôkazy, ktoré sa nimi získajú. Habilitant stanovený cieľ realizoval v štyroch kapitolách, z ktorých prvá predstavuje úvod do skúmanej tematiky a v ktorej sa analyzovalo právo na súkromie v jeho priestorovom určení a informačným sebaurčením. V tejto kapitole sa taktiež bližšie charakterizovali prostriedky zabezpečovania informácií dôležitých pre trestné konanie a zdôraznil sa ich význam pre dosiahnutie účelu trestného konania; charakterizovali sa tiež niektoré ideové základy dokazovania. V druhej kapitole sa analyzovali informačno-technické prostriedky a poukazyvalo sa na niektoré problémy vo vyšetrovateľskej a justičnej praxi. V tretej kapitole sa analyzovala právna úprava prostriedkov operatívno-pátracej činnosti. Keďže informačno-technické prostriedky aj prostriedky operatívno-pátracej činnosti výrazne zasahujú do práva na súkromie, no zároveň sú významnými a často krát nenahraditeľnými prostriedkami získavania informácií dôležitých pre trestné konanie, predmetné skúmanie sa vždy realizovalo vo vzťahu k právu na súkromie a právnym garanciam tohto práva. Posledná kapitola obsahuje úvahy o niektorých najzávažnejších formách trestnej činnosti, vrátane organizovaného zločinu, terorizmu a extrémizmu, a o význame prostriedkov získavania informácií dôležitých pre trestné konanie pre odhaľovanie a objasňovanie tejto trestnej činnosti, zisťovanie jej páchatelov a o jej prevencii. Obsahová stránka napĺňa všetky kritériá vyžadované pre habilitačné práce. Oponent k obsahovej stránke habilitačnej práce nemá žiadne výhrady.

Výsledky habilitačnej práce :

Habilitačná práca sa zaoberá problematikou zabezpečenia informácií dôležitých pre trestné konanie v kontexte práva na súkromie. Svoje závery habilitant zosumarioval v rámci dosiahnutých cieľov viažucich sa ku každej kapitole habilitačnej práce. K prvej kapitole uviedol, že koncom 20-teho a na začiatku 21-teho storočia dospel vývoj trestného práva procesného na území dnešného Slovenska a Českej republiky k tomu, že zásada materiálnej pravdy prestala vyhovovať potrebám trestného konania, a preto sa hľadali iné možnosti pre sformulovanie jedného z ideových základov dokazovania, v dôsledku čoho bola táto zásada nahradená zásadou zistenia skutkového stavu bez dôvodných pochybností, v ktorej je kľúčový pojem „dôvodná pochybnosť“, ktorý sa americké súdy pokúšali definovať od polovice 19. storočia. K druhej kapitole uviedol, že pri vyhotovovaní obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov je okrem už zmienených pripomienok problematikou aj úprava následnej ochrany dotknutej osoby, ktorej bolo vyhotovovaním týchto záznamov zasiahnuté do práva na súkromie, podľa § 114 ods. 8 TP. Zákonodarca by preto mal vziať do úvahy závažnosť zásahov do súkromia v podobe vyhotovovania obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov a osobe dotknutej týmto zásahom poskytnúť rovnaké možnosti právnej ochrany ako osobe, ktorej bolo do súkromia zasiahnuté odpočúvaním. V oboch prípadoch je totiž zásah do súkromia veľmi porovnateľný, rozdiel je len v technickom prevedení tohto zásahu. K tretej kapitole konštatuje, že na tomto ustanovení § 113 TP je problematické, že neobsahuje dostatočné garancie ochrany súkromia. Toto ustanovenie síce vyžaduje, aby bola naplnená podmienka subsidiarity, aj podmienka proporcionality, ale pri porovnaní s ustanoveniami, ktoré upravujú informačno-technické prostriedky a použitie agenta, tieto podmienky nie sú dostatočnými právnymi garanciami ochrany súkromia. Štvrtá kapitola obsahuje niektoré úvahy o najzávažnejších formách trestnej činnosti, medzi ktoré patrí organizovaný zločin, terorizmus a extrémizmus, v spojitosti s významom prostriedkov získavania informácií pre odhaľovanie, objasňovanie i prevenciu týchto druhov trestnej činnosti. Práve k napĺňaniu tretieho z uvedených strategických cieľov, ktorým je efektívne monitorovanie a odhaľovanie trestných činov extrémizmu a stíhanie ich páchatelov, môžu výrazne prispieť aj informačno-technické prostriedky

a prostriedky operatívno-pátracej činnosti, hoci sa v koncepcií neuvádzajú, pretože právna úprava umožňuje ich využitie pri odhaľovaní trestných činov extrémizmu a svojou povahou – najmä utajeným využívaním, neraz v situáciách dôkaznej núdze, a tieto môžu výrazne prispieť k odhaleniu, objasneniu takýchto trestných činov a usvedčeniu ich páchatelov, aj k prevencii takýchto trestných činov a zabráneniu ich spáchania. Mohlo by napríklad ísť o nasadzovanie agentov do extrémistických skupín, sledovanie osôb, ktoré sú členmi týchto skupín, či odpočúvanie ich komunikácie.

Výsledky habilitačnej práce priamo vychádzajú aj z obsahovej stránky. Pri hodnotení obsahovej stránky je dôležité posúdenie jadra habilitačnej práce. Jadro habilitačnej práce je hlavná časť práce a jeho členenie je určené typom práce – na základe vlastného doterajšieho výskumu s využitím vedeckého odborového potenciálu prináša zásadné poznatky alebo teoretické východiská, ktorou sa má dosiahnuť rozsiahla vedecká rozprava, v ktorej sa na základe vedeckého výskumu a s využitím bohatého dokladového materiálu a vedeckých metód rieši zložitý odborný problém – analyzovať a preskúmať súčasnú právnu úpravu prostriedkov zabezpečovania informácií dôležitých pre trestné konanie a definovať právo na súkromie v intenciách slovenskej a českej právnej úpravy. Jadro pozostáva z nadväzujúcich štyroch kapitol a podkapitol, ktorých rozpracovanie zabezpečuje postupné prenikanie do podstaty zákonnej úpravy zabezpečenia informácií dôležitých pre trestné konanie, ako aj všeobecnými poznatkami a rozhodnutiami zo súdnej praxe, a to v nevyhnutných súvislostiach a vzťahoch. Jadro tvoria hlavné časti, ktorými sú: súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí, cieľ habilitačnej práce, metodika práce a metódy skúmania, výsledky práce. Ide o širokú tému, ktorej komplexnosť spracovania v žiadnej práci by možná nebola. Habilitant zvolil i v nadväznosti na využité metódy a predpokladaný cieľ spracovania výlučne procesnú úpravu, pričom sa adekvátne obmedzil napr. na doktrínálny výklad niektorých relevantných pojmov, ako napríklad obydlie alebo policajná provokácia, so zámerom poukázať na niektoré kritické miesta a nedostatky v tejto právnej úprave a sformulovať závery a riešenia pretrvávajúcich problémov. Nepodáva komplexné spracovanie tematiky prostriedkov získavania informácií dôležitých pre trestné konanie, ale iba analyzuje tie, ktoré sú upravené v 5. hlave Trestného poriadku. Každá habilitačná práca musí obsahovať teoretický úvod, ktorý analyzuje aktuálny stav poznatkov v danej problematike, charakteristiku cieľov, podrobný opis použitých postupov (metód práce, zdrojového materiálu), jadro, dosiahnuté výsledky, ich vyhodnotenie, záver a zoznam použitej literatúry (bibliografiu). Pri formulovaní výsledkov spracovania habilitačnej práce a pri prezentácii vlastných názorov na riešený problém, resp. pri porovnávaní vlastných názorov s názormi uznávaných osobností autor správne svoje názory argumentuje a zdôvodňuje. V závere práce autor poukazuje na nedostatky právnej úpravy zahrnuté v štyroch okruhoch tvoriacich hlavné kapitoly habilitačnej práce. Oponent so všetkými návrhmi *de lege ferenda* a podnetmi habilitanta súhlasí, vysoko ich oceňuje a považuje ich za veľmi inšpiratívne.

Habilitačná práca má spolu s úvodom, záverom a zoznamom literatúry, vecným registrom 207 strán, pričom prináša v štyroch kapitolách teoreticko-právnu analýzu skúmanej problematiky spoločne s komparáciou zahraničnej právnej úpravy. Habilitant sa tejto téme podrobne venoval a skúmal ju, o čom svedčí bohatý poznámkový a citačný aparát. Vhodným sa javí vlastný spôsob spracovania habilitačnej práce, vnútorná štruktúra štyroch kapitol je prepracovaná, autor sa snaží riešiť zvolenú problematiku z rôznych uhlov pohľadov, čo dáva habilitačnej práci aspekt komplexnosti. O podrobnom skúmaní svedčí aj bohatý zoznam použitej literatúry (bibliografie), počnúc knižnou a časopiseckou literatúrou, ako aj rozhodovacej praxe súdov Slovenskej republiky a Českej republiky, ktoré sa vo všeobecnej rovine viažu k danej problematike a podávajú vo svojom komplexe použitia reprezentatívny obraz o literárnych domáciach, zahraničných zdrojoch, z ktorých čerpal poznatky. Habilitačná práca sa vyznačuje aj prvkom dôkladnosti, v tomto kontexte možno oceniť snahu habilitanta pri obsahovom spracovaní práce. Členenie práce a logická nadväznosť týchto štyroch kapitol a ich jednotlivých podkapitol, ako aj metodologická adekvátnosť sú vyhovujúce. Využitie zdrojov (primárnej i sekundárnej) odbornej literatúry, ako aj kvalita a kvantita ich reflexie je na vyhovujúcej úrovni. Závery práce by mohli byť použité ako teoretický základ skúmajúci problematiku informačno-technických prostriedkov, ako aj zabezpečenia informácií pre odhaľovanie trestných činov extrémizmu a trestného činu terorizmu.

Habilitačná práca je podľa môjho názoru prínosom k výskumu v danej oblasti. Autor preukázal v tejto oblasti svoje teoreticko-praktické schopnosti zvládnutia témy, dobrý písomný prejav a postreh pri poukazovaní na právnu úpravu *de lege lata* a prípadné postrehy, námety, podnety. Habilitačná práca JUDr. Miloša Deseta, PhD. preukázala jeho pripravenosť na samostatnú teoretickú a aplikačnú činnosť, tiež na riešenie teoretických i praktických problémov študijného odboru 3.4.7 *Trestné právo*. V primeranom rozsahu rozpracúva netriviálny teoretický problém, ktorý bol vygenerovaný potrebami praxe v kontexte slovenského trestného práva procesného. Problém analýzy a komparácie tejto problematiky je formulovaný jazykom študijného odboru 3.4.7 *Trestné právo*; je pritom vymedzený dostatočne, jednoznačne a v súlade s názvom habilitačnej práce.

Habilitant JUDr. Miloš Deset, PhD. svojou prácou a dosiahnutými výsledkami spracovania preukázal schopnosť spracovať zvolený odborný problém v kontexte s komparáciou, analýzou a s vypracovaním adekvátneho záveru. Habilitačná práca spĺňa z hľadiska dosiahnutých výsledkov požiadavky kladené na kvalifikačné práce v danom odbore a oponent k dosiahnutým záverom a výsledkom spracovanej habilitačnej práce nemá žiadne výhrady.

Vedecký prínos habilitačnej práce :

Pre potreby spracovania habilitačnej práce habilitant využil svoje teoretické vedomosti, názory popredných slovenských a zahraničných trestných procesualistov (nielen českých), praktické skúsenosti orgánov justičnej praxe, názory odborníkov, ktoré boli publikované v odbornej literatúre a nemalú dávku vlastnej tvorivosti a schopnosti tieto pramene analyzovať a syntetizovať do logicky a štruktúrne definovaných okruhov najdôležitejších problémov týkajúcich sa informačno-technických prostriedkov. Tejto skutočnosti zodpovedá aj koncepcia posudzovanej práce, ktorá je rozčlenená do štyroch kapitol, ktoré na seba logicky nadväzujú.

Táto habilitačná práca má charakter vedeckej práce, keďže habilitant na základe priebežného vlastného pozorovania a spracovania a s využitím dostatočného dokladového materiálu, ako aj vedeckých metód preukázal schopnosť a pripravenosť samostatne vedecky a tvorivo pracovať v oblasti skúmania trestnoprávnej vedy. Pri takto zvolenej téme habilitačnej práce nadväzujúcej na vedeckú monografiu sa obsahové spracovanie práce poňalo vhodným spôsobom. Habilitačná práca v dostatočnom rozsahu charakterizovala právo na súkromie v jeho priestorovom vymedzení a z hľadiska informačného sebaurčenia. Analyzované sú ústavno-právne predpisy a niektoré rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva. Spravodlivému potrestaniu páchatelov trestnej činnosti však predchádza náležité zistenie skutkového stavu, resp. zistenie skutkového stavu bez dôvodných pochybností, k čomu môžu výrazne prispieť aj prostriedky zabezpečovania informácií. Ďalej sa v práci analyzovala príslušná trestno-procesná úprava informačno-technických prostriedkov a niektoré relevantné súdne rozhodnutia. Aj pri sledovaní osôb a vecí, aj pri agentovi sa analýzy sústreďujú na identifikovanie určitých problematických ustanovení, resp. nedostatkov v garanciách práva na súkromie, ktoré je príznačné najmä pre sledovanie osôb a vecí. Pri agentovi je snád najdiskutovanejšou otázkou tzv. „policajná provokácia“, pričom, vychádzajúc z definícií policajnej provokácie z odborných zdrojov aj súdnych rozhodnutí, základným východiskom pri jej skúmaní je kritický postoj k tomu, že policajnou provokáciou sa zasahuje do skutkového deja páchaného trestného činu; úvahy o význame prostriedkov zabezpečovania informácií dôležitých pre trestné konanie pri odhalovaní, objasňovaní a zisťovaní páchatelov vybraných druhov trestnej činnosti, konkrétne organizovaného zločinu, pri ktorom má významné miesto predovšetkým odpočúvanie, ale aj agent. Pri terorizme a extrémizme skúmania vychádzajú z aktuálnych politických i spoločenských problémov, vrátane migrácie či migračnej krízy, s cieľom poukázať na rôzne bezpečnostné riziká a zamyslieť sa nad možnosťami ich riešenia i prevencie.

Za vedecký prínos možno považovať postrehy a námety k skvalitneniu a zefektívnieniu odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky a vybraných prostriedkov operatívno-pátracej činnosti.

Habilitant v práci preukázal schopnosť dostačujúceho stupňa abstrakcie, analýzy a syntézy poznatkov a dokázal, že má dostatočný prehľad v existujúcej problematike. Na základe podrobného preštudovania a komparovania môžem zhodnotiť, že habilitačná práca JUDr. Miloša Deseta, PhD. je prínosom pre ďalší rozvoj trestnoprávnej vedy v oblasti zabezpečenia informácií dôležitých pre trestné konanie. Svojou habilitačnou prácou preukázal, že je spôsobilý vecne, zrozumiteľne a jasne formulovať svoje názory, tieto vedecky argumentovať, zdôvodňovať a vysvetliť zvolenú vedeckú problematiku.

Habilitačná práca prináša nové vedecké poznatky, čím sa preukázala schopnosť habilitanta spracovať zvolený odborný problém trestného práva procesného s medziodborovým prístupom a závermi. Na základe vlastného doterajšieho výskumu problematiky informačno-technických prostriedkov s využitím vedeckého odborového potenciálu prináša zásadné poznatky a teoretické východiská.

JUDr. Miloš Deset, PhD., v oponovanej habilitačnej práci preukázal vysokú spôsobilosť a schopnosť využívať tvorivo vedecké metódy práce. Preukázal, že ovláda trestnoprávnu terminológiu a vie ju vhodne využiť pri vedeckom skúmaní. Posudzovaná habilitačná práca nad mieru spĺňa všetky požadované kritériá pre tento druh práce, a to z hľadiska obsahovej a formálnej stránky, ako aj z hľadiska prínosu pre rozvoj trestného práva procesného.

Záver hodnotenia :

- I. Habilitačná práca JUDr. Miloša Deseta, PhD. pod názvom „Prostriedky zabezpečovania informácií dôležitých pre trestné konanie a právo na súkromie“ spĺňa všetky požiadavky kladené pre tento druh kvalifikačných prác.
- II. Habilitačná práca je prínosom pre rozvoj trestnoprávnej vedy, najmä v oblasti trestného práva procesného, osobitne pokiaľ ide o problematiku zabezpečovania informácií dôležitých pre trestné konanie.
- III. Odporúčam habilitačnú prácu JUDr. Miloša Deseta, PhD. na vedeckú a pedagogickú rozpravu pred habilitačnú komisiu a oponentov habilitačnej práce Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave.
- IV. Odporúčam, aby v prípade úspešnej ústnej obhajoby habilitačnej práce a zodpovedaniu otázok a pripomienok členov habilitačnej komisie, oponentov, prípadne ostatných účastníkov obhajoby bol JUDr. Milošovi Desetovi, PhD. Vedeckou radou Právnickej fakulty TU v Trnave udelený vedecko-pedagogický titul „docent“ („doc.“) v študijnom odbore 3.4.7 *Trestné právo*.

Na záver navrhujem, aby habilitant odpovedal na otázku:

Aké garancie ochrany súkromia poskytujú štátne orgány v Slovenskej republike?

V Banskej Bystrici, dňa 03. novembra 2017

.....
doc. JUDr. Jaroslav Klátik, PhD.
oponent

UNIVERSITAS TYRNAVIENSIS

FACULTAS IURIDICA

KATEDRA TRESTNÉHO PRÁVA A KRIMINOLÓGIE

Oponentský posudok habilitačnej práce

Autor: **JUDr. Miloš Deset, PhD.**

Téma habilitačnej práce: „**Prostriedky zabezpečovania informácií dôležitých pre trestné konanie a právo na súkromie**“

Oponent habilitačnej práce: **doc. JUDr. Ing. Adrián Jalč, PhD.**

Autor habilitačnej práce JUDr. Miloš Deset, PhD. si vybral tému „Prostriedky zabezpečovania informácií dôležitých pre trestné konanie a právo na súkromie“ na základe vlastnej žiadosti.

Ide o tému, ktorá je odbornou verejnosťou rozoberaná, ale ktorá ešte má svoj priestor na metodologicky, kauzisticky a legislatívny rozvoj. Autor práce tak si vybral tému, ktorá určite vzhľadom na jej dynamickosť a prierezovosť nemožno charakterizovať ako „ľahko uchopiteľnú“.

Práca sa skladá zo štyroch kapitol a záveru. Rozsah monografie - 207 s.

Prvá kapitola je poňatá ako úvod do problematiky, ide najmä o pohľad teoreticko – metodologický, kde problematika je rozpracovaná z pohľadu definovania obydla, práva na súkromie a na to nadväzujúcu judikatúru najmä ESELP a základný zákon štátu – Ústavu SR (zákon č. 460/1992 Zb.) Autor v tejto kapitole čiastkovo rozoberá aj niektoré otázky dôkazného práva (otázku zákonnosti/prípustnosti dôkazu, materiálna pravda/náležitý zistenie skutkového stavu bez dôvodných pochybností) a približuje nám rôzne prístupy k tejto problematike (s.37/38, s. 43/44). Autor pri svojej argumentácii spojil historický prístup s aktuálnymi analýzami problému (napr. Čič, Fenyk, Jelínek). Vznikla tak pomerne ľahko pochopiteľná argumentácia, ktorá poukazovaním na historické chyby nám ukazuje na možnosti zlepšenia predmetných inštitútov v trestnom konaní.

Druhá kapitola s názvom „Informačno – technické prostriedky“ tvorí svojim rozsahom najobsiahlejšiu časť práce. Jej predmetom je tak analýza informačno-technických

prostriedkov a poukazuje sa na niektoré problémy vo vyšetrovateľskej a justičnej praxi. Opäť sa stretávame s pomerne bohatou judikatúrou, ktorá slúžia ako argumentačný most pre zdôvodnenia čiastkových záverov autora. Okrem ustanovení zákona č. 301/2005 Z. z. (Trestný poriadok) je nám približovaná problematika aj optikou zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii, zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu v znení neskorších predpisov, prípadne legislatívy EÚ (smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES z 26. októbra 2005 o predchádzaní využívania finančného systému na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu).

Tretia kapitola sa zaoberá prostriedkami operatívno - pátracej činnosti. Autor sa detailne venuje téme policajnej provokácie. Je prirodzené, že štát má eminentný záujem určitým nežiaducim javom predchádzať, a aj preto je nasadenie agenta spojené s povolovacím procesom spĺňajúcim zákonnou stanovené náležitosti a korešpondujúcim s proklamovanou zásadou judiciarity. Z načrtnutých súvislostí uvedených v práci, že inštitút agenta osobitne jeho aktívna verzia naráža, napriek svojej všeobecne proklamovanej efektívnosti, na veľké množstvo aplikačných problémov v policajnej a súdnej praxi. Hranica medzi zákonnou a nezákonnou činnosťou je tak tenká, že môže dôjsť k jej prekročeniu tým nesprávnym smerom. Práve preto sú namieste otázky, ktoré by mohli iniciovať diskusiu: Má vôbec tento inštitút Trestného poriadku svoje miesto v demokratickom a právnom štáte? Ak áno, aké záruky môže štát poskytnúť, aby nedochádzalo k jeho zneužívaniu. Ak nie, aké možnosti nám v boji so závažnými formami trestnej činnosti potom zostanú?

Štvrtá kapitola obsahuje úvahy o niektorých najzávažnejších formách trestnej činnosti, vrátane organizovaného zločinu, terorizmu a extrémizmu, a o význame prostriedkov získavania informácií dôležitých pre trestné konanie pre odhaľovanie a objasňovanie tejto trestnej činnosti, zisťovanie jej páchatel'ov a o jej prevencii.

Posledná časť práce je venovaná záverom, ktoré autor rozdelil podľa jednotlivých kapitol. Záver je pomerne obsiahly a preto, možno konštatovať, že autor odpovedá na množstvo impulzov, ktoré v predchádzajúcich kapitolách rozpracoval.

Pozitívne treba hodnotiť metódu komparácie použitej autorom pri porovnaní slovenskej právnej úpravy s právnou úpravou Českej republiky. Okrem komparácie však autor reagoval na zistené problémy, ktoré by mohli viesť k porušovaniu procesných práv subjektov trestného konania (napríklad problematika agenta) a snažil sa načrtnúť možnosti riešenia.

Veľmi pozitívne hodnotím prácu autora s rozsiahlou odbornou literatúrou ako aj rozbor európskej a slovenskej judikatúry v danej oblasti. Určitým nedostatkom práce sa mi javí v poslednej kapitole rozoberaná problematika migrácie, asimilácie migrantov (s.168).Autor sa tak pri terorizme a extrémizme predpokladám, že snažil poukázať na rôzne bezpečnostné riziká a zamyslieť sa nad možnosťami ich riešenia. Určite tieto problémy stoja za zamyslenie a sú výzvou pre súčasnú nielen trestnoprávnu vedu, len z hľadiska témy práce by som poukázal, že téma práce znela “Prostriedky zabezpečovania informácií dôležitých pre trestné konanie a právo na súkromie“ a otázky migrácie, začleňovania migrantov do spoločnosti podľa môjho názoru nesúvisia s predmetnou problematikou.

Autor práce si zvolil aktuálnu tému, spracovanie ktorej vyžiadalo interdisciplinárny prístup, štúdium trestno-právnych noriem, noriem ústavného práva, európskej legislatívy a judikatúry ako aj medzinárodných zmlúv, ku ktorým SR pristúpila a ktorými je viazaná.

Zvolené metódy spracovanie habilitačnej práce sú adekvátne a autorovi umožnili dosiahnuť vytýčené ciele a dospieť k formulácii viacerých vlastných názorov, ktoré predstavujú obohatenie odbornej literatúry v danej oblasti, podnety pre činnosť justičnej praxe a prínos pre ďalší rozvoj študijného odboru trestného práva.

Percento výsledku v Protokole o kontrole originality – 27,38%.

Záver:

V závere možno konštatovať, že habilitačná práca JUDr. Miloša Deseta, PhD. s názvom „Prostriedky zabezpečovania informácií dôležitých pre trestné konanie a právo na súkromie“ je spracovaná po formálnej a obsahovej stránke na potrebnej úrovni vyžadovanej na tento druh prác. Prácu preto *odporúčam na ďalšie konanie* apo úspešnej obhajobe navrhujem menovanému udeliť vedecko-pedagogický titul „docent“ v študijnom odbore 3.4.7. Trestné právo.

Otázka:

1. Ako justičná prax v SR vyhodnocuje dôkaz získaný z ITP (odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky), ktorý obstaral iný orgán ako orgán činný v trestnom konaní (poškodený, SIS/Vojenské spravodajstvo). V rámci odpovede možno vykonať aj komparáciu s ČR.

V Trnave dňa 10. novembra 2017

doc. JUDr. Ing. Adrián Jalč, PhD., v. r.

